

Niet voor de grauwe massa

De nieuwe OP-XY is helemaal typisch voor Teenage Engineering: de echte fan kan niet wachten tot ie ermee loos kan gaan, de cynicus kijkt hoofdschuddend naar de hoge prijs. Wat moet je daar als gemiddelde producer nu van denken?

door **Andy Jones**
redactie@interface.nl

De Teenage Engineering OP-XY is een draagbaar performance-instrument met een cool en slim design waarmee je eenvoudig grooves kunt maken en ze vervolgens moeiteloos kunt opleuken, bijvoorbeeld met behulp van de gyroscoop. Anderzijds is het niet meer dan een 8-sporen multitimbale synth die toevallig ook in een ruime jaszak past, en dat voor maar liefst 2300 spijkerharde euro's. Daar komt bij dat het in sommige opzichten een upgrade is van de OP-Z met scherm en betere functies. Je kunt de OP-XY trouwens ook zien als een OP-1/OP-1 Field met sequencing en talloze functies, waardoor het een allround 'studio in a box' is.

Uiteindelijk bevat de OP-XY genoeg

features om 'm op zijn eigen merites te beoordelen en zo zullen we dan ook deze test ingaan, dus zonder steeds te vergelijken met zijn voorgangers/soortgenoten. Dat is meteen al lastig als je 'm uit de doos haalt, want hij ziet eruit als de kwaadaardige tweelingbroer van de OP-1 Field: donker van uiterlijk en zonder de aantrekkelijke kleurtjes van de OP-1. Hoewel hij er aanvankelijk dus wat dreigend uitziet, blijkt ie al snel net zo logisch in elkaar te zitten als alle OP's. En net zo solide qua constructie ook; hij voelt duur aan en gelukkig maar...

Aanpakken maar

We beginnen meteen een song op te zetten, want het ding nodigt daar echt toe uit. Er wordt gewerkt met projects, waarvan je er 10.000 (!) kwijt kunt in de 8GB opslagruimte. Uiteraard kun je zelf iets in elkaar zetten, maar ook

kiezen uit een dozijn presetprojects via de Shift-knop. Zo'n project bestaat uit acht instrumenttracks, waaronder drumkanalen die eenvoudig ook anderszins in te zetten zijn. Daarnaast zijn er acht auxiliary tracks, bereikbaar via de Auxiliary-knop. Verder zijn er nog drie andere OP-XY modes voor de sequencer: instrument, mixer en arrangement. Van de acht aux-tracks zijn er twee voor effecten (zes types) en enkele voor het instellen van inputs en outputs (mic, midi en cv). Dan zijn er channels voor realtime performance- en het kiezen van toonaard en automatische toonsoort via de Brain-optie. Met diverse van die mogelijkheden weet de XY zich te onderscheiden van de doorsnee multitimbale sequencer, want ze leveren heel veel opties voor een levendige performance.

Het invullen van de acht sequencer-tracks met 64 stappen in een project

verloopt simpel: kies een kanaal met een van de acht keuzetoetsen, speel een noot of klank en kies de gewenste stap. Natuurlijk kun je ook live inspelen met instelbare quantize- en swing-instellingen. En zonder te overdrijven: binnen drie minuten nadat we de OP-XY aangezet hadden, was er al een aardig liedje ontstaan. Het werkt allemaal supersimpel: kies het track-nummer, selecteer een sound uit acht categorieën, neem op in realtime of septime voor elke track en klaar is Kees.

Er zijn acht engines voor de synthsounds, waaronder subtractive, piano en wavetable. Ons test-exemplaar bevatte zo'n dertig presets per instrumentcategorie, maar bijvoorbeeld maar acht in de afdeling Strings. We gaan ervan uit dat dat met updates aangevuld zal worden. Eigenlijk doet het aantal presets er weinig toe, want het editen van de aanwezige sounds is echt kinderspel. Daarbij toont het scherm nogal onconventionele feedback over wat je doet met de vier belangrijke draaiknoppen. Zodra je tevreden bent – en dat zul je snel zijn – kun je het opslaan, maar je kunt via Scramble

ook random variaties maken, en die zijn bijna altijd erg goed.

Meer dan dit

We waren al onder de indruk van de sounds, de eenvoud waarmee je ze kunt editen en hoe gemakkelijk het is om een complete song te maken, maar de stevige prijs blijft toch een schaduw werpen over die positieve indruk. Er moet toch meer zijn? Gelukkig is er daadwerkelijk (veel) meer, en dan hebben we het over de eerdergenoemde realtime performance-opties. Dit zijn de echt overtuigende geheime wapens van de OP-XY, net als de modulatiemogelijkheden trouwens. Om daarmee te beginnen, er zijn vier soorten lfo: element, random, tremolo en value. Element is het spannendst, want je kunt dan een envelope, de ingebouwde microfoon of gyroscoop (of een combinatie van die drie) als modulatiebron inzetten. Beweeg de OP-XY en de sound beweegt mee. Naar voren, naar achter of naar links en rechts bewegen stuurt bepaalde parameters afhankelijk van de gekozen synth engine. Handig om een filter te openen of zo. Heel cool, alhoewel je

BINNEN DRIE MINUTEN NA AANZETTEN WAS ER AL EEN AARDIG LIEDJE ONTSTAAN

BEWEEG DE OP-XY EN DE SOUND BEWEEGT MEE

niet veel TE-bezitters er gebruik van ziet maken. Over naar de realtime performancemogelijkheden, te beginnen met Step Components. Hiermee kun je veertien variaties van een geselecteerde sequencerstap maken. Je overdubt dit gewoon over de bestaande track – denk aan repeats, velocity/pitchvariaties, skip of hold van stappen en nog veel meer. Je kunt het allemaal in je sequencer opnemen en ook weer deleten. Erg leuk om te doen en ónderhand een soort traditie bij Teenage Engineering-producten. Daarnaast heb je ook nog

24 punch-ineffecten op aux channel 2 waarmee je percussieve en melodische effecten kunt toevoegen. Ook dit kun je live doen of opnemen in de sequence. Samen met de Step Components heb je een bijna overweldigende hoeveelheid manipulatieopties waarmee je elke loop in een gevarieerde song kunt veranderen. Leuk is ook tape, een aux-optie met een audiobuffer voor tape style-effecten.

Brain & Maestro

Van alle mogelijkheden moeten we in elk geval nog Brain en Maestro

DE OP-XY IS EROP GERICHT OM UIT DE LOSSE POLS COMPLETE SONGS TE IMPROVISEREN EN ZE TE VARIËREN

behandelen. Brain zorgt voor toonaard/toonsoortveranderingen en transposities, terwijl Maestro akkoorden/melodieën genereert waarmee je met een toets akkoorden

en melodielijntjes kunt afspelen en opnemen. Achter Brain schuilt een intelligent algoritme dat akkoord-progressies bepaalt – echt een belangrijke toevoeging aan de aux-

afdeling. Alsof er al niet genoeg variatie was, zorgen Brain en Maestro voor nóg meer armslag voor je performance. Dat alles geeft duidelijk aan dat OP-XY er sterk op gericht is om uit de losse pols complete songs te improviseren en te variëren. Dat alles gaat allemaal zo gemakkelijk; geen enkel ander instrument kan daaraan tippen.

Conclusie

Het klopt inderdaad dat je voor 2300 euro een hele hoop leuke apparaten kunt kopen. Een stevig fullsize workstation met multitimbrale sequencer bijvoorbeeld. Maar dan heb je 't wel over een bakbeest. Een laptop met een performancegerichte sequencer is ook een optie en die is aardig mobiel, plus ook nog eens goedkoper. Er zijn ook andere betaalbare kleine kastjes die iets vergelijkbaars kunnen, waaronder andere producten van Teenage Engineering.

Dat kan allemaal wezen, maar de XY biedt zoveel smakelijke mogelijkheden in zo'n toegankelijke vorm dat ie zijn prijs eigenlijk (bijna) wel waard is. De echte Teenage Engineering fanboys en fangirls zullen zich door de prijs sowieso niet laten afschrikken, want met het coole uiterlijk, de gyroscoop en de talloze performance-opties smelten bedenkingen over de prijs als sneeuw onder de hoogtezon. Beter nog: laat de grauwe massa maar zuinig zijn, wij hebben de echte

Teenage Engineering OP-XY!

De XY ziet er cool uit, je stopt 'm in een jaszak en hij biedt waanzinnig veel mogelijkheden in een toegankelijke vorm. Hij kost te veel en eigenlijk heb ik 'm niet per se nodig, maar ondanks dat alles wil ik er toch een hebben! ■

INFO • prijs: € 2330,- • distributie: Teenage Engineering • internet: teenage.engineering

SPECIFICATIES

- 16 sporen, 64-stapssequencer, 8 instruments, 8 aux • 24-stemmig multitimbraal met 8 synth engines
- drumsampler, multisampler, synth-sampler • 6 effecten plus master-eq, mastersaturator, mastercompressor
- 4 filters • instant sampling
- tape looper • 24 aanslaggevoelige minikkeys • usb-c audio/midihost
- cv, midi, audio en sync-out via multi-outjack • bluetooth midi
- ingebouwde microfoon
- ingebouwde speaker • gyroscoop
- voeding via usb-c
- bxdxh: 288x102x29mm
- gewicht: 900gram

HET OORDEEL

- + slimme workflow
- + uitstekende componeer- en performopties
- + diepgaand maar toch toegankelijk
- sommige step edits onhandig
- knap duur

Interface.nl XTRA

video • uitgebreide overview
audio • diverse audiodemo's
pdf • handleiding